

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЦІННІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОПЕДАГОГІКИ**

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Ціннісний потенціал української етнопедагогіки
Викладач (і)	Лисенко Неллі Василівна
Контактний телефон викладача	0661735544
E-mail викладача	nelli.lysenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні і заочні консультації: за вимогою студентів

2. Анотація до навчальної дисципліни

Інтеркультурне різноманіття України розглядається позитивним фактором забезпечення духовного багатства народу. Поява нових суверенних держав на пострадянському просторі стало потужним фактором різкого посилення інтересу громадян таких країн до історії, мови, культури, традицій і звичаїв своїх народів. За межами сфери інтересів не могла залишитися етнопедагогіка як невід'ємний компонент культури, виробленої багатьма поколіннями предків. Етнопедагогіка як теорія народної педагогіки - це галузь сучасної педагогічної науки, що є міждисциплінарною, утворена на стику різних гуманітарних наук. Навчальна дисципліна спрямована на вивчення студентами основних теоретичних понять у руслі ціннісного потенціалу української етнопедагогіки та оволодіння методичними підходами до їхньої реалізації в навчально-виховному процесі ЗДО різного типу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу “Ціннісний потенціал української етнопедагогіки” є ознайомлення студентів з історичними процесами розвитку етнопедагогіки, утім, й української та її ціннісно-виховним потенціалом у системі чинників всебічного розвитку особистості, формування низки фахових компетенцій майбутніх вихователя ЗДО.

Завдання:

- вивчення онтологічних та світоглядних основ системи етнічного виховання;
- визначення загальнолюдських і етнічно особливих цінностей як чинників суспільного впливу, що обумовлюють виховання й розвиток особистості;
- узагальнення педагогічного ціннісного потенціалу етнокультури задля його актуалізації в системі чинників сучасної освітньої роботи в ЗДО.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-7. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми.

КЗ-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики. КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентоспроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання

5.1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

5.2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

5.3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів

5.4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності

5.5. Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії

5.6. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини

5.7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти

5.8. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

5.10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно - орієнтованого підходу, суб'єкт - суб'єктної взаємодії

5.13. Визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12/4

семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	012 Дошкільна освіта	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Теоретичні основи педагогічної аксіології виховання	2	2	8
Тема 2. Генеза цінностей у зарубіжній і українській філософії та педагогіці	2	4	12
Тема 3. Основні функції аксіології освіти. Зміст та завдання аксіології виховання.	2	2	10
Тема 4. Традиції та звичаї – основа виховної системи етносу	2	4	12
Тема 5. Ціннісний аспект професійної підготовки особистості педагога - вихователя дітей дошкільного віку.	2	4	10
Тема 6. Формування професійно - ціннісної поведінки як внутрішнього регулятора взаємодії вихователя із суб'єктами педагогічного процесу ЗДО	2	2	8
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Семестр II</p> <p>Вид контролю – залік</p> <p>Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття – 6x8=48 балів, контроль самостійної роботи – 22 бали, залік – 30 балів).</p> <p>Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera,</p>
---	---

	Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 48 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань
Підсумковий контроль	<i>залік, комбінована</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу</p> <p>Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція) - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності” <p>Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro%20zapobihannia-plahiatu/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

	<p>(Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>Ознайомитися з положеннями можна за адресою:</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/polo_zhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання (Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті)</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою:</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polo_zhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти» Ознайомитися із положенням можна за адресою:</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polo_zhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.</p>
Неформальна освіта	<p>Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.</p> <p>Можливість зарахування неформальної освіти регламентує Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника</p> <p>Ознайомитися з положеннями можна за адресою:</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (Нова редакція. 2021.
2. Козловський Ігор. Гідність - це правдивість. В-во Дух і Літера. 2024.92с.
3. Мафтин Л.В. Етнопедагогічні основи дидактичного процесу сучасної початкової школи. Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наукових праць/ укл. Поясик О.І.,Слипанюк О.В., Ковальчук М.П. Івано-Франківськ.: НАПІ, 2021. С.195-198.
4. Піроженко Т.О. та ін. Компас у світі ціннісних орієнтацій дошкільника. К.: “ Слово”. 2016. 147с.
5. Судець В. Формування ціннісного ставлення особистості до суспільства і держави засобами національно - патріотичного виховання. К.:2018.216с.
6. Татарчук І.В. Етика та естетика. В-во Центр учбової літератури. 2019. 316с.

Викладач: _____ **Неллі ЛИСЕНКО** (доктор педагогічних наук, професор)